

नंदिग्राम वैद्यकीय सहकारी संस्था, म.नांदेड. संचलित
श्री. गुरुजी रुग्णालय, छत्रपती चौक, पूर्णा रोड, नांदेड
या रुग्णालयास १:९ प्रमाणात अर्थसहाय्य “विशेष बाब”
म्हणून शासकीय भाग भांडवल उपलब्ध करून
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र: ससाका-२०२४/ प्र.क्र.१७/२२-स,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय (विस्तार), मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: २० ऑगस्ट, २०२४.

वाचा :- १) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांचे पत्र :जा.क्र./सर्वसा/१६-सआ/
श्री.गुरुजी रुग्णालय/शा.भागभांडवल/६०/२४, दिनांक २२/०२/२०२४.

प्रस्तावना :-

नंदिग्राम वैद्यकीय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड या संस्थेचा नोंदणी क्रमांक एनएनडी/जीएनएल (एस)/७९२/२०१७, दि.२०/०३/२०१७ असा आहे. सदर संस्था “सर्वसाधारण संस्था” या वर्गीकरणांतर्गत नोंदविलेली असून संस्थेचे उपवर्गीकरण “सामाजिक संस्था” आहे. प्रस्तुत संस्थेची सभासद संख्या २७२ एवढी आहे. सदर रुग्णालय सहकार तत्वावर कार्यरत असून संस्थेने भागधारकांच्या माध्यमातून रु.१.०० कोटी भागभांडवल जमा करून संस्थेने रु. ६.०० कोटी कर्ज घेऊन रुग्णालय सुरू केले आहे. आर्थिक बोजामुळे रुग्णालयास अत्यावश्यक असणारी साधनसामुग्री उदा. डायलिसीस, कॅथलॅब, मोड्युलर ऑपरेशन थिएटर इ. सुविधा खरेदी / निर्माण करणे केवळ अशक्य आहे. कर्जाच्या बोजामुळे रुग्णालय तोट्यात गेले असून रुग्णालयावर १७५ ते २०० कुटूंबांचा उदरनिर्वाह अवलंबून असल्याने व रुग्ण सेवा, सामाजिक संवेदनशीलता या बाबींसाठी रुग्णालय चालविणे अत्यावश्यक असल्याने शासनाने १:९ प्रमाणात रु.९.०० कोटी भागभांडवल देण्याची मागणी सदर संस्थेने शासनास केली होती. त्यास अनुसरून नंदिग्राम वैद्यकीय सहकारी संस्था, म. नांदेड (संचलित श्री. गुरुजी रुग्णालय, छत्रपती चौक, पूर्णा रोड, नांदेड) या संस्थेच्या भागभांडवलाच्या प्रमाणात १:९ प्रमाणे रु. ९.०० कोटी अर्थसहाय्य भागभांडवल म्हणून मंजूर करणेबाबत शिफारशीसह सहकार आयुक्त व निबंधक, पुणे यांनी संदर्भाधीन पत्राच्ये प्रस्ताव शासन स्तरावर निर्णय घेणेबाबत सादर केला आहे. सदर प्रस्तावावर मा. मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ३०/०७/२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीत चर्चा होऊन मा. मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार नंदिग्राम वैद्यकीय सहकारी संस्था, म. नांदेड (संचलित श्री. गुरुजी रुग्णालय, छत्रपती चौक, पूर्णा रोड, नांदेड) या संस्थेस भागभांडवलाच्या प्रमाणात १:९ प्रमाणे अर्थसहाय्य रु. ९.०० कोटी भागभांडवल स्वरूपात (Redeemable Preference shares) मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० च्या कलम ६२ (ई) नुसार सहकारी संस्थाना महाराष्ट्र शासन मदत करू शकते. नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) या संस्थेस आर्थिक बोजामुळे रुग्णालयास अत्यावश्यक असणारी साधनसामुग्री उदा. डायलिसीस, कॅथलॅब, मोड्युलर ऑपरेशन थिएटर इ. सुविधा खरेदी / निर्माण करणे केवळ अशक्य आहे. कर्जाच्या बोजामुळे रुग्णालय तोट्यात गेले असून रुग्णालयावर १७५ ते २०० कुटूंबांचा उदरनिर्वाह अवलंबून असल्याने व रुग्ण सेवा, सामाजिक संवेदनशीलता या बाबींसाठी रुग्णालय चालविणे आवश्यक आहे. यास्तव मा. मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ३०/०७/२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीत चर्चा होऊन मा. मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) या संस्थेला भागभांडवल प्रमाणात १:९ प्रमाणे सन २०२३-२०२४ ते २०३३-२०३४ पर्यंत दहा वर्षात शासकीय भागभांडवल अंशदान (Redeemable Preference shares) या स्वरूपात परतफेडी च्या अटीवर रु. ९.०० कोटी भागभांडवल स्वरूपात अर्थसहाय्य देण्याच्या खर्चास “विशेष बाब” म्हणून खालील अटीशर्तीच्या अधिन राहून शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) संस्थेस निधी उपलब्ध करून देण्यापूर्वी संस्थेच्या पात्रता व योग्यतेविषयी सार्वजनिक आरोग्य विभागाचे अभिप्राय घेण्यात येतील. सार्वजनिक आरोग्य विभागाने संस्थेच्या पात्रता व योग्यतेविषयी सुयोग्य अभिप्राय दिल्यास आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करीता प्रथम रु.३.०० कोटी वितरीत करण्यात येतील. तदनंतर संस्थेची कामगिरी व २०२४-२५ या वर्षात संस्थेकडून शासनास येणाऱ्या परतफेडीच्या रक्कमेची खातरजमा करून पुढील तीन आर्थिक वर्षात प्रत्येकी रु.२.०० कोटी प्रमाणे रक्कम संस्थेस वितरीत करण्यात येईल. तसेच, शासकीय भाग भांडवल वेळापत्रकाप्रमाणे शासनास संस्थेने परतफेड केली नाही तर, राज्य शासनमार्फत पुढील निधी संस्थेस वितरीत केला जाणार नाही.
- २) सन २०२४-२५ ते २०३३-३४ पर्यंत दहा वर्षात शासकीय भागभांडवल अंशदान (Redeemable Preference shares) या स्वरूपात सुरुवातीच्या दोन वर्षात परतफेड न करता पुढील आठ वर्षात समान हप्त्यात परतफेड करावी. शासकीय भाग भांडवलाची रक्कम बिनव्याजी राहिल. तथापि, परतफेडीचा हप्ता देय दिनांकास भरणा न झाल्यास थकीत रक्कमेवर द.शा.द.शे. १२ टक्के दराने व्याज आकारण्यात येई.
- ३) नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) ही संस्था रुपये ९ कोटी भागभांडवल परत करण्यासाठी Capital Redemption Reserve Fund तयार करेल. तसेच, त्यामध्ये दरवर्षी नफ्याची परिगणना करण्यापूर्वी संस्थेने खालील रकान्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे ठराविक रक्कम शासनाकडे जमा करेल.

आर्थिक वर्ष	२०२४	२०२५	२०२६	२०२७	२०२८	२०२९	२०३०	२०३१	२०३२	२०३३
	-२५	-२६	-२७	-२८	-२९	-३०	-३१	-३२	-३३	-३४
परतफेडी ची रक्कम	०	०	१.१२	१.१२	१.१२	१.१२	१.१२	१.१२	१.१२	१.१६

- ४) सदर इस्पितळाच्या संचालक मंडळावर महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था, अधिनियम १९६० च्या कलम ७३ अअअ नुसार शासन नियुक्त संचालकाची नेमणूक करण्यात येईल.
- ५) या संस्थेतर्फे दारिद्र्य रेषेखालील रुग्णांना विनामुल्य तसेच, दारिद्र्य रेषेवरील गरीब रुग्णांना ५० टक्के दराने आंतर व बाह्य रुग्णसेवा पुरविण्यात येईल.
- ६) सदर इस्पितळाच्या निधीची काळजी घेण्याकरीता एका शासन नियुक्त अधिकाऱ्याची नेमणूक करण्यात येईल व त्याचा पगार सदर संस्था अदा करेल.
- ७) सदर रु.९ कोटी भागभांडवल नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) या संस्थेच्या संचालकाची वैयक्तीक हमी व बंधपत्र घेऊन देण्यात येईल.
- ८) नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) या संस्थेस नफा झाल्यास सदर Redeemable preferences shares नुसार त्यांनी शासनास लाभांश देणे आवश्यक राहील.
२. सदर प्रकरणी येणाऱ्या रु.९.०० कोटी खर्चासाठी मागणी क्र. व्ही-०३, ४४२५ सहकारावरील भांडवली खर्च, १०८ इतर सहकारी संस्थात गुंतवणुका, ०५ इतर संकीर्ण सहकारी संस्था या शिर्षाखाली नवीन उपलेखाशिर्ष उघडून त्यास महालेखापालांची मान्यता घेण्याची कार्यवाही स्वतंत्र नस्तीवर करण्यात येत आहे.
३. उपरोक्त अटींची पूर्तता केल्यानंतर आणि सहकार आयुक्तांकडून त्याबाबतचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर नंदिग्राम वैद्यकिय सहकारी संस्था म., नांदेड, जि. नांदेड (संचलित श्री गुरुजी रुग्णालय, नांदेड) या सहकारी संस्थेला प्रस्तावात नमूद सेवा-सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी रु. ९ कोटी अर्थसहाय्य भागभांडवल स्वरूपात (Redeemable preference shares) उपलब्ध देण्यास याद्वारे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय मा.मंत्रीमंडळाच्या दि.३०/०७/२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार तसेच नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३२२/१४३४, दिनांक ११.०६.२०२४ व वित्त विभागाच्या अनौ. संदर्भ क्रमांक ५३९/२०२४, दिनांक १४.०८.२०२४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. उक्त शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक क्रमांक २०२४०८२०१८३०५६२१०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(अकुंश शिंगाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा.अपर मुख्य सचिव, वित्त यांचे वरिष्ठ स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) मा.अ.मु.स., सहकार यांचे वरिष्ठ स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. अ.मु.स., वित्त विभाग/व्यय यांचे स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- ११) मा. महालेखापपाल, लेखा व परीक्षा, महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- १२) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, मुंबई
- १४) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १५) उप सचिव, वित्त विभाग (व्यय-२), मंत्रालय, मुंबई.
- १६) सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) निवड नस्ती, कार्यासन-२२-स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.